

- Nincs annak nyoma, hogy a címkés megjelenítésen kívül lenne valamilyen géppel olvasható ki-menet is a metaadatokból, és úgy tűnik, hogy az NDA, illetve az Europeana sem tud a *mediawavearchivum.hu*-ról. Az oldalak fejlécében van ugyan néhány metatag (*title*, *description*, *keywords*), de ezekbe ugyanaz az adat: a dokumentum címe kerül, így kevés segítséget jelentenek a metakeresőknek. Jó hír viszont, hogy a Google „belelát” az archívumba és leindexeli a szöveges információkat.

Beérkezett: 2010. X. 25-én.

Dávid Adrienne

az Országos Széchényi Könyvtár
Digitális Gyűjtemény Osztályának
informatikus könyvtáros munkatársa.
E-mail: dadrienn@oszk.hu

Drótos László

az Országos Széchényi Könyvtár
Magyar Elektronikus Könyvtár
Osztályán főkönyvtáros.
A Magyar Elektronikus Könyvtárért
Egyesület elnökségi tagja.
E-mail: mekdl@ief.hu

Közzétették az európai archiválószoftvereket

Mostantól nyílt forráskódú szoftverek formájában mindenkinek rendelkezésére állnak azok az eszközök, amelyeket európai uniós pénzalapok felhasználásával a digitálisan tárolt adatok korlátlan ideig való megőrzése, elérhetővé és értelmezhetővé tétele érdekében fejlesztettek ki.

A *CASPAR* (*Cultural, Artistic and Scientific knowledge for Preservation, Access and Retrieval*) elnevezésű európai uniós kutatási programban cseh, francia, görög, izraeli, olasz és egyesült királyságbeli kutatók vettek részt. A program olyan kezdeményezéseket egészít ki, mint az *Europeana* európai digitális könyvtár. A projekt 15 millió eurós költségvetéséből 8,8 millió eurót az *Európai Bizottság* kutatástámogatási programja állt.

Nagy mennyiségű elektronikus adatok – például hivatalos feljegyzések, múzeumok archívumai, tudományos eredmények – mindaddig nem, illetve csak az adatvesztés kockázatával voltak hozzáférhetők, mivel az újabb technológiák alkalmazásával vagy nem lehetett olvasni őket, vagy értelmezhetetlenek voltak a jelenkori felhasználók számára.

A digitális technológia forradalmasította az ismeretek és az információk kezelésének módját, különösen olyan tudományos területeken, mint a csillagászat vagy az éghajlat, melyek hosszú adatsorok huzamos ideig tartó mennyiségi elemzésén alapulnak. Példaként említhető, hogy az emberi tevékenység globális felmelegedésre gyakorolt hatását hosszú évtizedek feljegyzései bizonyítják. Annak ellenére, hogy az adatrögzítési technológia a lyukkártyától és a mágnesszalagtól a hatalmas szervereken tárolt számítási felhőig nagy fejlődési utat járt be, az információk elérésének és értelmezésének képessége a jövőben is létfontosságú marad a tudományos előrelépés szempontjából egy olyan környezetben, amelyet a technológiák állandó fejlődése jellemez.

Változatos információk tömkelegét kódoljuk digitálisan. Az adatok egy része dokumentumszerű: a könyvtárakban például polcokon őrzik a nyomtatott anyagokat, és elég azokat leemelni onnan, ha el akarjuk őket olvasni. Ennek az felel meg a digitális dimenzióban, ha a jövőben megnyitunk egy szöveges fájlt, és kinyomtatjuk azt. A digitális világ másik része azonban ettől eltérően működik. Nem lesz elegendő például kinyomtatni a földmegfigyelő műholdak adatait, hiszen az emberek – bár el tudják olvasni a számokat – nem lesznek képesek azokat értelmezni.

A nyílt forráskódú *CASPAR* szoftver ingyenesen letölthető és továbbfejleszhető kereskedelmi alkalmazások céljaira.

/SG.hu Hírlevél, 2010. szeptember 9., <http://www.sg.hu/>

(SzP)